

**MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE
I DIGITALNE TRANSFORMACIJE**

**IZVJEŠĆE
O RADU PROBACIJSKE SLUŽBE
ZA 2024. GODINU**

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
UVOD	3
ORGANIZACIJA I MISIJA PROBACIJSKE SLUŽBE	4
IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2024. GODINI	8
Izvješća za nadležna tijela	11
Rad za opće dobro	13
Uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama i/ili zaštitnim nadzorom	15
Sigurnosne mjere	17
Posebne obveze	17
Uvjetni otpust	19
Djelomična uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom i/ili zaštitnim nadzorom i/ili posebnim obvezama	22
Pogodnosti izlaska	23
Obveze u prethodnom postupku	24
Prekid izvršavanja kazne zatvora	25
AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU U 2024. g.	26
SURADNJA S DIONICIMA PROBACIJSKE SLUŽBE	28
FINANCIJSKI POKAZATELJI	30

UVOD

Probacijski poslovi od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se s ciljem zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela.

Probacijska služba je u protekloj godini radila na izvršavanju 6.948 predmeta, s tim da je na izvršavanje zaprimila ukupno 3416 novih predmeta, a završila 3204 predmeta. Najveći udio zaprimljenih predmeta imali su Probacijski ured Zagreb I (19,41 %), zatim Probacijski ured Varaždin (12,30 %) i Probacijski ured Zagreb II (10,86 %). Osobe uključene u probaciju odradile su ukupno 328.868 sati rada za opće dobro.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije od lipnja 2024. („Narodne novine“, broj 72/2024) ustrojen je Probacijski ured Šibenik čime će se proširiti mreža probacijskih ureda i omogućiti lakše i ekonomičnije izvršavanje probacijskih poslova na području Šibensko-kninske županije.

Uz izvršavanje probacijskih poslova tijekom 2024. godine, službenici probacije sudjelovali su u aktivnostima u okviru dva projekta financirana iz Norveškog financijskog mehanizma 2014.-2021. - projektu „Jačanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz unaprjeđenje kapaciteta probacijske službe“ i projektu „Jačanje kapaciteta i vidljivosti zatvorskog sustava i probacije“.

Tijekom 2024. godine Sektor za probaciju je zatražio i dobio potporu iz programa Erasmus+ za provedbu dva projekta: projekt „Vidljivo rehabilitiran“ i projekt „Virtualna realnost - alat u tretmanu počinitelja kaznenih djela i edukaciji probacijskih službenika“

Obzirom da u probacijskoj praksi izvršavanja uvjetnih otpusta već dulje vrijeme dominiraju uvjetni otpusti s posebnom obvezom javljanja u probacijski ured kraćeg trajanja, tijekom 2024. godine osmišljen je program „Kratki uvjetni otpust – KUO“ prikladan za uvjetne otpuste u trajanju do tri mjeseca. Radi se o programu koji odgovara na niz izazova u adaptaciji otpuštenih zatvorenika na život na slobodi. Navedeni program počeo se primjenjivati od početka listopada 2024. godine.

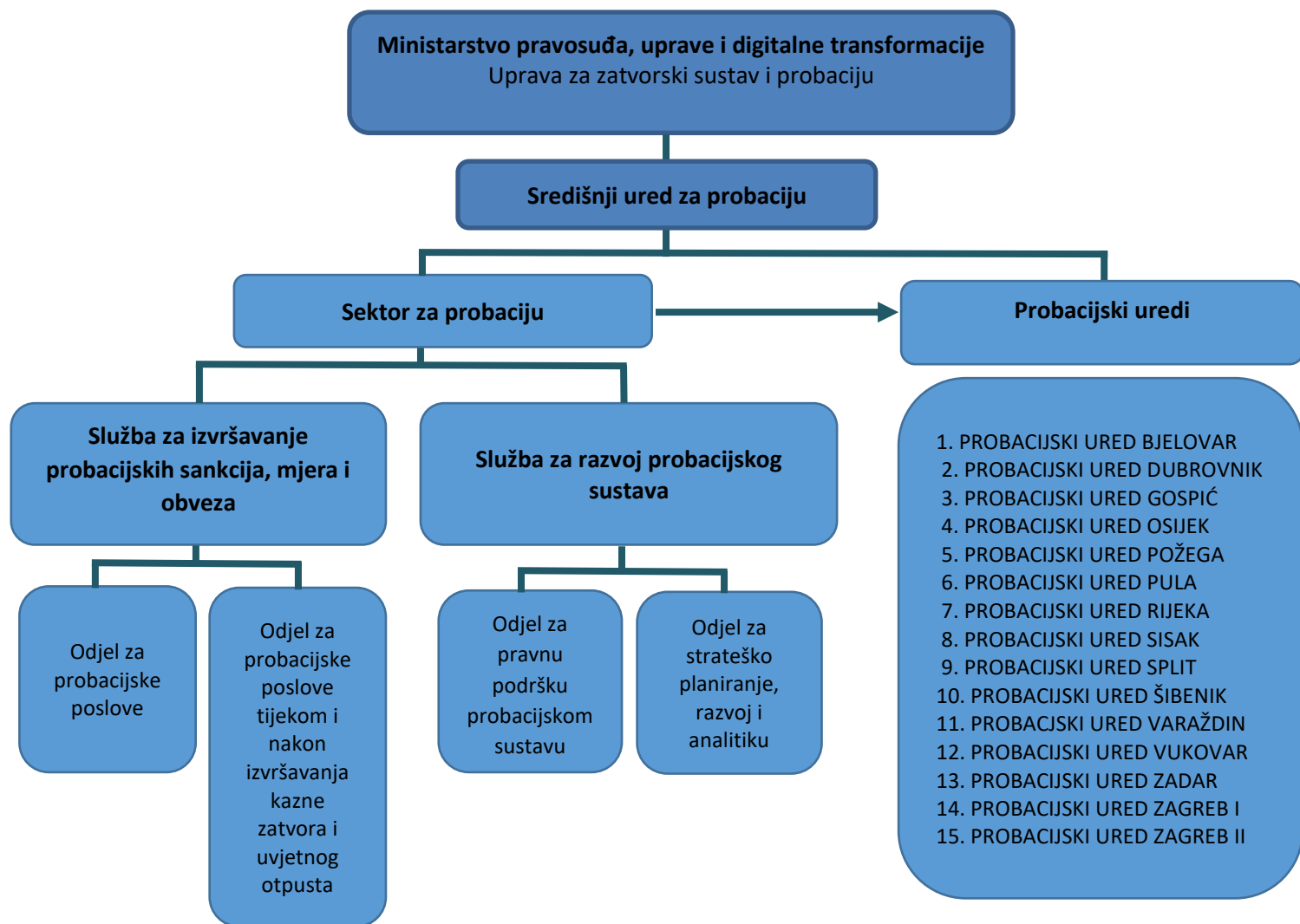
U svrhu unaprjeđenja profesionalnih kompetencija probacijskih službenika tijekom 2024. godine proveden je niz edukacija. Provedene su edukacija za provođenje programa za počinitelje rodno uvjetovanog nasilja „Možeš i drugačije“; edukacija o primjeni Upitnika za počinitelje kaznenih djela seksualne prirode; edukacija „Izvešće u postupku odlučivanja o vrsti i mjeri kaznenopravne sankcije“, te se u zadnjem kvartalu 2024. godine započelo s provedbom niza edukacija pod nazivom „Teorijske postavke i individualni tretmanski rad u probacijskoj praksi“.

Tijekom 2024. godine izrađene su „Smjernice razvoja probacijske službe 2024. – 2028.“ koje definiraju ciljeve i smjer u kojem se probacijska služba planira razvijati u narednom razdoblju.

ORGANIZACIJA I MISIJA PROBACIJSKE SLUŽBE

Izvršavanje probacijskih poslova je u nadležnosti probacijske službe koju čine Središnji ured za probaciju i 15 probacijskih ureda ustrojenih u Upravi za zatvorski sustav i probaciju Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

Slika 1. Organizacijska struktura Probacijske službe

Središnji ured za probaciju predstavlja Sektor za probaciju kojeg čine Služba za izvršavanje probacijskih sankcija, mjera i obveza i Služba za razvoj probacijskog sustava. Službu za izvršavanje probacijskih sankcija, mjera i obveza čine Odjel za probacijske poslove i Odjel za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta, a Službu za razvoj probacijskog sustava čine Odjel za pravnu podršku probacijskom sustavu i Odjel za strateško planiranje, razvoj i analitiku.

Središnji ured za probaciju prati, unapređuje i nadzire zakonitost rada i postupanja u probacijskim uredima te provodi nadzor nad radom probacijskih ureda, prati i proučava

primjenu propisa o izvršavanju probacijskih poslova, neposredno poduzima ili nadležnim tijelima predlaže mjere za poboljšanje probacijskog sustava, prikuplja i obrađuje statističke podatke.

Probacijski uredi nadziru izvršavanje obveza prema rješenju državnog odvjetnika; organiziraju i nadziru izvršavanje rada za opće dobro i rada za opće dobro sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnim mjerama; provode nadzor nad osobama kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnim obvezama i/ili sigurnosnim mjerama te nadziru uvjetno otpuštene osuđenike. Izrađuju izvješća za sud, državno odvjetništvo i zatvor/kaznionicu. Neposredno rade s osobama uključenima u probaciju. Surađuju s tijelima lokalne zajednice, državnim tijelima, institucijama i organizacijama civilnog društva s ciljem izvršavanja probacijskih poslova. Obavljaju poslove procjene kriminogenih rizika i tretmanskih potreba počinitelja kaznenih djela uključenih u probaciju i izrađuju pojedinačne programe postupanja za osobe uključene u probaciju, te prate njegovu realizaciju.

Svaki probacijski ured pokriva teritorijalno različito područje, od jedne do tri županije, prema tablici u nastavku.

Tablica 1. Teritorijalna nadležnost probacijskih ureda

Probacijski ured	Područja nadležnosti - županije
Probacijski ured Bjelovar	BJELOVARSKO-BILOGORSKA, KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA
Probacijski ured Dubrovnik	DUBROVAČKO-NERETVANSKA
Probacijski ured Gospić	LIČKO-SENJSKA, KARLOVAČKA
Probacijski ured Osijek	OSJEČKO-BARANJSKA
Probacijski ured Požega	POŽEŠKO-SLAVONSKA, BRODSKO-POSAVSKA, VIROVITIČKO-PODRAVSKA
Probacijski ured Pula	ISTARSKA
Probacijski ured Rijeka	PRIMORSKO-GORANSKA
Probacijski ured Sisak	SISAČKO-MOSLAVAČKA
Probacijski ured Split	SPLITSKO-DALMATINSKA
Probacijski ured Šibenik	ŠIBENSKO-KNINSKA
Probacijski ured Varaždin	VARAŽDINSKA, MEĐIMURSKA
Probacijski ured Vukovar	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA
Probacijski ured Zadar	ZADARSKA
Probacijski ured Zagreb I	GRAD ZAGREB
Probacijski ured Zagreb II	ZAGREBAČKA, KRAPINSKO-ZAGORSKA

Na kraju 2024. godine u Sektoru za probaciju bilo je zaposleno 95 službenika, od toga 13 službenika u Središnjem uredu za probaciju, a 82 u probacijskim uredima. U probacijskim

uredima radi 14 voditelja probacijskih ureda, 14 upravnih/stručnih referenata i 54 probacijska službenika (stručni suradnici, stručni savjetnici i viši stručni savjetnici)¹.

Prema podacima na dan 31.12.2024. svaki probacijski službenik ima u radu u prosjeku 65 predmeta međutim taj broj varira ovisno o broju predmeta i broju probacijskih službenika koje ima svaki probacijski ured.

Hrvatska probacijska služba podjednako naglasak stavlja na socijalnu integraciju počinitelja kaznenog djela i na zaštitu zajednice. U tom smislu nastoji omogućiti informirano, kvalitetno i učinkovito donošenje odluka vezano uz počinitelje kaznenih djela, nastoji prevenirati potencijalno kriminalno ponašanje počinitelja kaznenog djela u budućnosti i utjecati na okolnosti koje su doprinijele počinjenju kaznenog djela i mogle bi pridonijeti kriminalnom povratu, poduzima aktivnosti koje doprinose socijalnoj integraciji zatvorenika odnosno osuđenika u zajednicu i na taj način štititi zajednicu vezano uz rizike i neprimjereno ponašanje osobe uključene u probaciju.

U obavljanju svojih zadataka probacijska služba slijedi načela prakse utemeljene na dokazima odnosno primjenjuje pristupe, modele i tehnike koje su se prema rezultatima znanstvenih istraživanja pokazale učinkovite u smanjenju recidivizma.

Da bi ostvarila svoju misiju, probacijska služba surađuje sa drugim institucijama, organizacijama i različitim subjektima u zajednici koji mogu biti korisni u procesu socijalne integracije.

Tijekom 2024. godine probacijski službenici radili su s osobama uključenim u probaciju od kojih gotovo 32,3 % živi u braku, izvanbračnoj zajednici ili životnom partnerstvu, 39,9 % ima završenu srednju školu, a oko 28,4 % je nezaposleno. U ukupnoj populaciji osoba uključenih u probaciju udio žena je 9,1 %. Među osobama uključenim u probaciju za koje su prikupljeni podaci o ranijoj kažnjavanosti, 27,8 % je bilo ranije osuđeno u kaznenom postupku, a 21,5 % je već bilo pod nadzorom probacijske službe.

Propisi relevantni za rad Probacijske službe su slijedeći:

- Zakon o probaciji („Narodne novine“, broj 99/18.)
- Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova („Narodne novine“, broj 68/19. i 81/21.)
- Zakon o izvršavanju kazne zatvora („Narodne novine“, broj 14/21. i 155/23.)
- Kazneni zakon („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17., 118/18, 126/19., 84/21., 114/22., 114/23. i 36/24.)
- Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17., 126/19., 130/20., 80/22. i 36/24.)
- Pravilnik o izvršavanju psihosocijalnog tretmana izrečenog počinitelju kaznenog djela s obilježjem nasilja („Narodne novine“, broj 103/18.)

¹ Probacijski ured Šibenik formalno je ustrojen Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije od lipnja 2024. („Narodne novine“, broj 72/2024), međutim tijekom 2024. g. još nije započeo s radom, niti ima zaposlene službenike. Iz tog razloga, statistika tog ureda se ne prikazuje izdvojeno.

- Pravilnik o uvjetnom otpustu uz elektronički nadzor („Narodne novine“, broj 78/22).
- Pravilnik o načinu izvršavanja istražnog zatvora u domu („Narodne novine“, broj 5/24.).

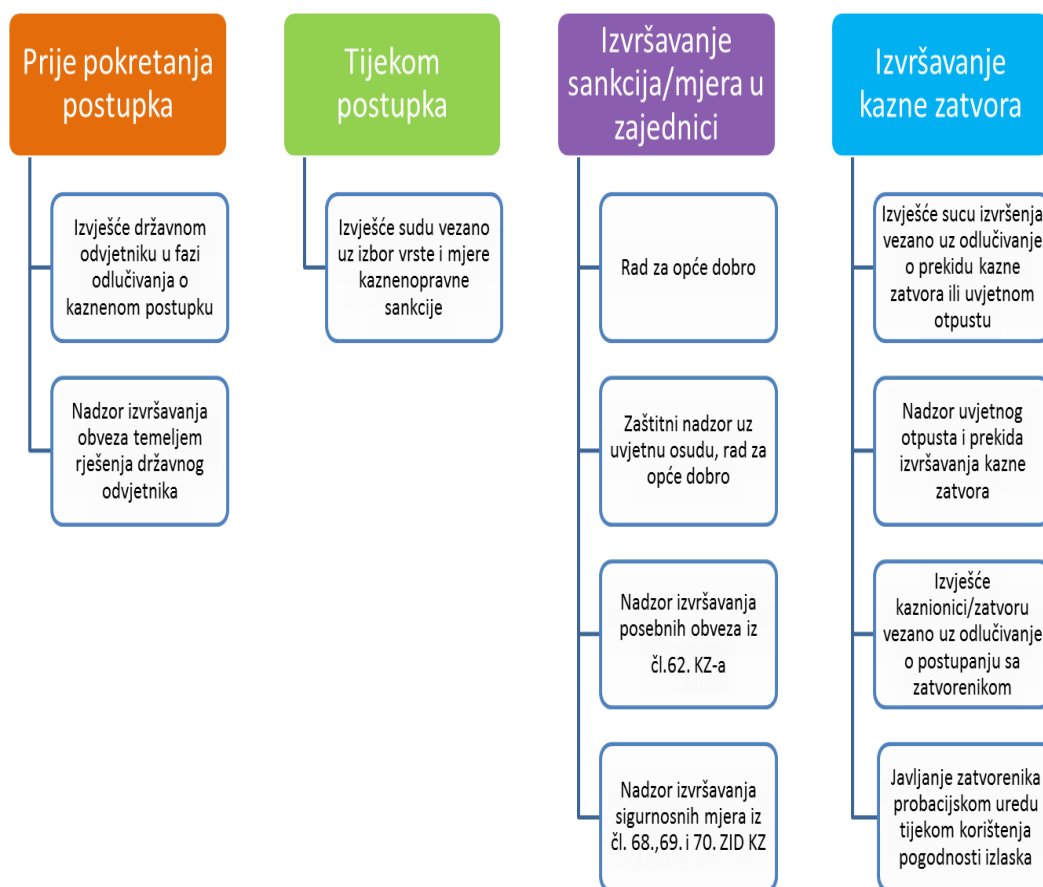
Praksa Probacijske službe temelji se, osim na relevantnim hrvatskim propisima i strateškim dokumentima, i na preporukama i okvirnoj odluci Vijeća Europe koji se odnose na izvršavanje sankcija i mjera u zajednici:

- Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije („Narodne novine“, broj 91/10., 81/13., 124/13., 26/15., 102/17., 68/18., 70/19. i 141/20. i 18/24.)
- Preporuka br. R(2017)3 Odbora ministara državama članicama o Europskim pravilima o sankcijama i mjerama u zajednici
- Preporuka br. R/(2010)1 Odbora ministara državama članicama o Europskim probacijskim pravilima
- Okvirna odluka Vijeća 2008/947/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda i uvjetnih odluka s ciljem nadzora uvjetnih mjera i sankcija

IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2024. GODINI

Zakon o probaciji popisuje da su probacijski poslovi od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se radi zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela. Probacijski poslovi obavljaju se pri odlučivanju o kaznenom progonu, izboru vrste kazni i izvršavanju kazni izrečenih počinitelju kaznenog djela.

Slika 2. Prikaz probacijskih poslova u svim fazama kaznenog postupka

Tijekom godine kroz probacijskih sustav izvršavalo se 6815 predmeta. Na dan 31.12.2024. probacijski uredi imali su u radu 3532 predmeta.

Tablica 2. Broj zaprimljenih i završenih predmeta tijekom 2024. godine prema vrsti probacijskog posla

Vrsta predmeta	broj predmeta			
	zaprimljeno	%	završeno	%
Izvrješća na zahtjev državnog odvjetnika	6	0,2	5	0,2
Izvrješća na zahtjev kaznonice/zatvora	761	22,2	741	23,1
Izvrješća na zahtjev suda	38	1,1	36	1,1
Izvrješća za suca izvršenja	347	10,2	349	10,9
Izvrješća za suca izvršenja - elektronički nadzor	174	5,1	172	5,4
Izvršavanje rada za opće dobro	702	20,5	741	23,1
Izvršavanje rada za opće dobro sa sigurnosnim mjerama	29	0,8	25	0,8
Izvršavanje rada za opće dobro sa zaštitnim nadzorom	2	0,1	4	0,1
Izvršavanje rada za opće dobro sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnim mjerama	2	0,1	1	0,0
Izvršavanje rada za opće dobro uz posebne obveze	0	0,0	1	0,0
Izvršavanje uvjetne osude s posebnim obvezama	201	5,9	229	7,2
Izvršavanje uvjetne osude sa posebnim obvezama i sigurnosnim mjerama	5	0,1	4	0,1
Izvršavanje uvjetne osude sa sigurnosnim mjerama	326	9,5	230	7,2
Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom	36	1,1	17	0,5
Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i posebnim obvezama	9	0,3	2	0,1
Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnim mjerama	20	0,6	12	0,4
Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, posebnim obvezama i sigurnosnim mjerama	2	0,1	0	0,0
Izvršavanje djelomične uvjetne osude s posebnom obvezom	15	0,4	6	0,2
Izvršavanje djelomične uvjetne osude sa posebnim obvezama i sigurnosnim mjerama	2	0,1	1	0,0
Izvršavanje djelomične uvjetne osude sa sigurnosnim mjerama	157	4,6	84	2,6
Izvršavanje djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom	5	0,1	2	0,1
Izvršavanje djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i posebnim obvezama	3	0,1	0	0,0
Izvršavanje djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnim mjerama	17	0,5	7	0,2
Izvršavanje djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, posebnim obvezama i sigurnosnim mjerama	1	0,0	0	0,0
Posebne obveze uz uvjetni otpust	245	7,2	246	7,8
Uvjetni otpust sa zaštitnim nadzorom i posebnom obvezom	44	1,3	28	0,9
Uvjetni otpust uz elektronički nadzor	22	0,6	17	0,5
Zaštitni nadzor uz uvjetni otpust	3	0,1	4	0,1
Uvjetni otpust	0	0,0	1	0,0
Izvršenje naložene obveze	86	2,5	84	2,6
Nadzor zatvorenika tijekom korištenja pogodnosti	109	3,2	113	3,5
Nadzor zatvorenika tijekom prekida izdržavanja kazne zatvora	47	1,4	42	1,3
Ukupno	3416	100,0	3204	100,0

Od ukupnog broja predmeta zaprimljenih u 2024. godini, 38,7 % predmeta odnosi se na zahtjeve nadležnih tijela (suca izvršenja, kaznonice/zatvora, suda, državnog odvjetnika) za izvršecem, 21,5 % odnosi se na izvršavanje rada za opće dobro, 17,5 % na uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom, 9,2 % na uvjetni otpust.

U manjoj mjeri su zastupljeni predmeti koji se odnose na izvršavanje djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/posebnom obvezom/sigurnosnom mjerom (5,9 %), nadzor tijekom korištenja pogodnosti (3,2 %), izvršavanje obveza po rješenju državnog odvjetnika (2,5 %), te predmeti koji se odnose na nadzor zatvorenika tijekom prekida izvršavanja kazne zatvora (1,4 %).

Tablica 3. Udio pojedinih vrsta probacijskih poslova u 2024. godini

VRSTA PREDMETA	broj	%
Izvešća na zahtjev državnog odvjetnika	6	0,2
Izvešća na zahtjev kaznionice/zatvora	761	22,2
Izvešća na zahtjev suda	38	1,1
Izvešća za suca izvršenja	347	10,2
Izvešća za suca izvršenja - elektronički nadzor	174	5,1
Izvršavanje rada za opće dobro	735	21,5
Izvršavanje uvjetne osude s SM/PO/ZN	599	17,5
Izvršavanje uvjetnog otpusta	314	9,2
Izvršavanje djelomične uvjetne osude s SM/PO/ZN	200	5,9
Nadzor zatvorenika tijekom korištenja pogodnosti	109	3,2
Izvršenje naložene obveze	86	2,5
Nadzor zatvorenika tijekom prekida izdržavanja kazne zatvora	47	1,4
UKUPNO	3416	100

Najveći postotak zaprimljenih predmeta u 2024. godini imali su Probacijski ured Zagreb I (19,41%), Probacijski ured Varaždin (12,3 %) te Probacijski ured Zagreb II (10,86 %).

Tablica 4. Broj predmeta u 2024. g. po probacijskim uredima

Broj zaprimljenih predmeta u 2024.		%
Probacijski ured Bjelovar	202	5,91
Probacijski ured Dubrovnik	77	2,25
Probacijski ured Gospić	103	3,02
Probacijski ured Osijek	269	7,87
Probacijski ured Požega	230	6,73
Probacijski ured Pula	125	3,66
Probacijski ured Rijeka	147	4,30
Probacijski ured Sisak	168	4,92
Probacijski ured Split	268	7,85
Probacijski ured Varaždin	420	12,30
Probacijski ured Vukovar	150	4,39
Probacijski ured Zadar	223	6,53
Probacijski ured Zagreb I	663	19,41
Probacijski ured Zagreb II	371	10,86
Ukupno	3416	100,00

Od ukupnog broja završenih predmeta u 2024. godini 88,6 % predmeta uspješno je završeno, u 4 % predmeta probacijska sankcija je zamijenjena zatvorom.

Izvješća za nadležna tijela

U 2024.g. probacijska služba zaprimila je 1326 zahtjeva nadležnih tijela za izradom izvješća vezanih uz počinitelje kaznenih djela za koje je nadležno tijelo trebao donijeti određenu relevantnu odluku, što čini 38,7 % ukupno zaprimljenih predmeta u 2024.g.

Tablica 5. Vrsta i broj izvješća na zahtjev nadležnih tijela zaprimljenih u 2024.g.

Vrsta izvješća	Broj izvješća
Izvješće državnom odvjetništvu u postupku odlučivanja o vrsti i mjeri kaznenopravne sankcije	6
Izvješće kaznionici/zatvoru kod odobravanja pogodnosti izlazaka	761
Izvješće sucu izvršenja kod odlučivanja o prekidu izvršavanja kazne zatvora	93
Izvješće sucu izvršenja prilikom odobravanja uvjetnog otpusta	254
Izvješće sucu izvršenja - elektronički nadzor	174
Izvješće sudu prilikom odlučivanja o izboru vrste kaznenopravne sankcije	38
Ukupno	1326

Najveći dio takvih zahtjeva (83,6%) odnosi se na izradu **izvješća za kaznionicu/zatvor te na izvješća za suca izvršenja**. Naime, tijekom izvršavanja zatvorske kazne, zatvor odnosno kaznionica od probacijske službe mogu zatražiti određene specifične podatke povezane sa primarnom sredinom zatvorenika, a koji im mogu pomoći kod donošenja određenih odluka npr. kod **odobravanja pogodnosti** izlaska izvan kaznenog tijela. U postupku **odlučivanja o prekidu** izvršavanja kazne zatvora, suci izvršenja u pravilu traže i izvješće nadležnog probacijskog ureda. U postupku **odlučivanja o uvjetnom otpustu**, na zahtjev suca izvršenja probacijska služba također dostavlja izvješće. Izvješće se u pravilu odnosi na smještaj i prihvat zatvorenika, načine uzdržavanja, kao i na mogućnost provođenja određenih obveza kao što je primjerice nastavak liječenja od ovisnosti, nastavak obrazovanja i slično. Kroz 2024. godinu probacijska služba zaprimila je 521 zahtjev suca izvršenja za izradom izvješća. U najvećem broju slučajeva ova vrsta izvješća vezana je uz postupak odobravanja uvjetnog otpusta. Od kaznionica i zatvora zaprimljen je 761 zahtjev za izradom izvješća uglavnom vezanih uz donošenje odluke o odobravanju pogodnosti zatvorenika.

Tablica 6. Broj zaprimljenih zahtjeva u razdoblju od 2019. do 2024. godine koji se odnose na izradu izvješća na zahtjev suca izvršenja i kaznionice/zatvora

Vrsta predmeta	Godina zaprimanja					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Izvješće za kaznionicu/zatvor	104	166	227	255	704	761
Izvješće za suca izvršenja	1412	1370	948	775	627	521

Također je zaprimljeno 38 **zahtjeva za izradom izvješća vezanih uz izbor vrste i mjere kazneno pravne sankcije**, te 6 zahtjeva na traženje državnog odvjetnika u prethodnom postupku. Tražena izvješća najčešće zahtijevaju procjenu kriminogenih rizika i tretmanskih potreba počinitelja, koja se temelji na analizi prikupljene dokumentacije, razgovoru s počiniteljem, te rezultatima primijenjenog Sustava procjene počinitelja kaznenih djela. Podaci sadržani u ovakvoj vrsti izvješća, dostavljaju se podnositelju zahtjeva, koji ih koristi u donošenju odluke o vrsti i mjeri kaznenopravne sankcije.

Tijekom 2024. godine zaprimljeno je i 174 zahtjeva suca izvršenja za izradom izvješća vezanih uz **primjenu elektroničkog nadzora uz uvjetni otpust**, odnosno provjeru mogućnosti instaliranja opreme za elektronički nadzor na lokaciji u koju će osuđenik potencijalno biti uvjetno otpušten sa izdržavanja kazne zatvora

Rad za opće dobro

Rad za opće dobro izriče se od strane suda kao zamjena za kaznu zatvora u trajanju do jedne godine ili zamjena za novčanu kaznu, ili kao obveza koju državni odvjetnik može izreći okrivljeniku ukoliko je uvjetno odgodio ili odustao od kaznenog progona.

Temeljem pravomoćnih sudskih presuda tijekom 2024. godine probacijski uredi zaprimili su 735 novih predmeta rada za opće dobro. Od toga broja uz 31 zaprimljenu presudu, uz rad za opće dobro je izrečena je neka sigurnosna mjera, a u 4 presude zaštitni nadzor.

Najveći broj predmeta rada za opće dobro zaprimili su Probacijski ured Zagreb I – 149 predmeta, (20,3 %) i Probacijski ured Varaždin – 85 predmeta (11,6 %).

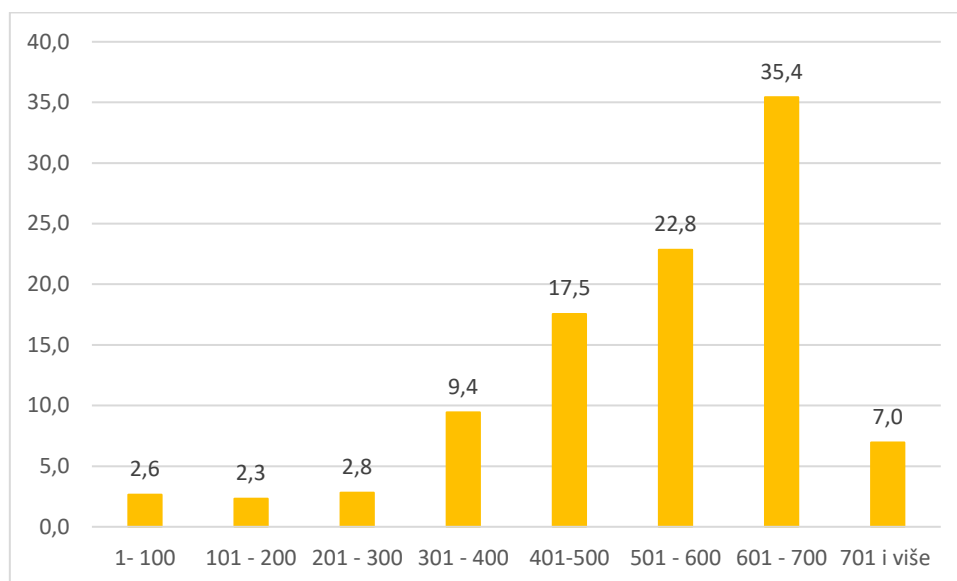
Tablica 7. Broj predmeta rada za opće dobro u 2024.g. po uredima

Ured	Broj predmeta	%
Probacijski ured Bjelovar	47	6,4
Probacijski ured Dubrovnik	38	5,2
Probacijski ured Gospić	29	3,9
Probacijski ured Osijek	58	7,9
Probacijski ured Požega	49	6,6
Probacijski ured Pula	26	3,5
Probacijski ured Rijeka	53	7,2
Probacijski ured Sisak	56	7,6
Probacijski ured Split	41	5,6
Probacijski ured Varaždin	85	11,6
Probacijski ured Vukovar	24	3,3
Probacijski ured Zadar	9	1,2
Probacijski ured Zagreb I	149	20,3
Probacijski ured Zagreb II	71	9,7
Ukupno	735	100,0

U 2024. godini završena su 772 predmeta rada za opće dobro. Osobe uključene u probaciju su ukupno izvršile 328.868 sati rada za opće dobro tijekom godine.

U većini presuda (82,8 %) rad za opće dobro izrečen je kao zamjena za kaznu zatvora dulju od 6 mjeseci, odnosno u trajanju od 401-730 sati.

Graf 1. Postotak završenih predmeta rada za opće dobro u 2024. g. po broju sati

Pravne osobe i tijela javne vlasti u kojima osuđenici izvršavaju rad za opće dobro, svojom djelatnošću obuhvaćaju poslove humanitarnog, ekološkog i komunalnog značenja kao i druge poslove od općeg nacionalnog interesa i interesa za lokalnu zajednicu.

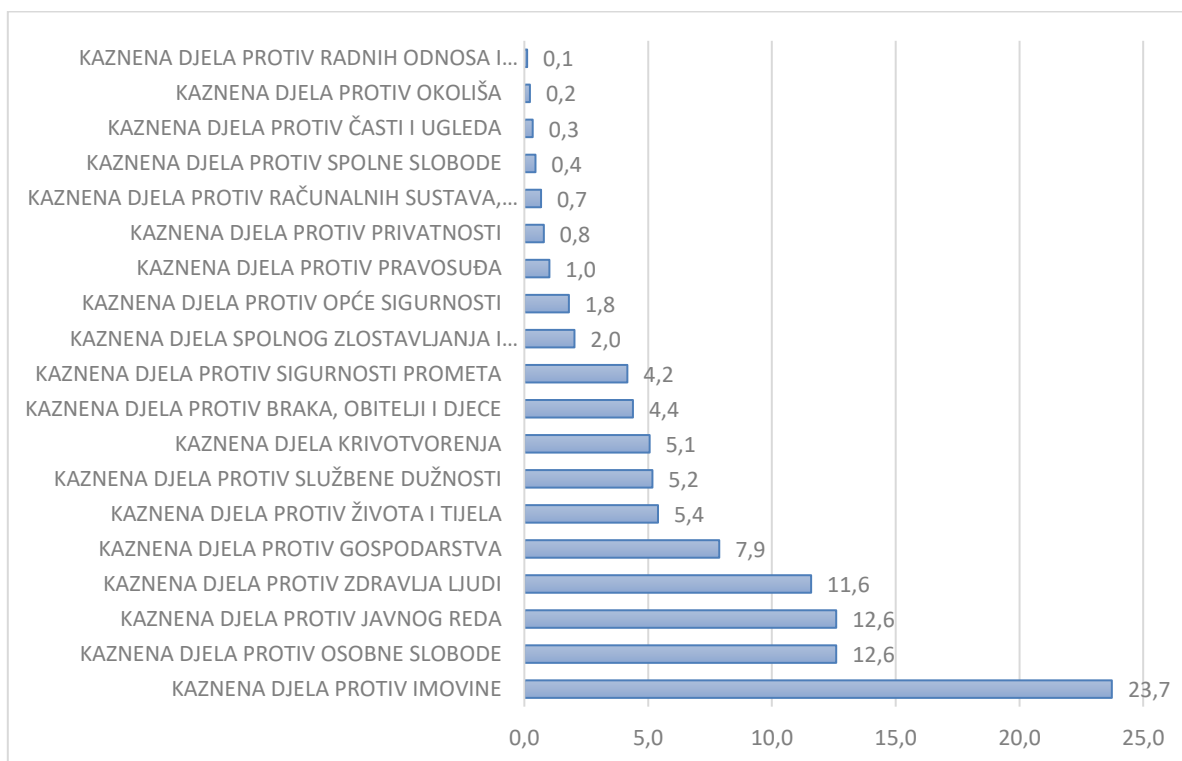
Lokalni probacijski uredi mjesno su nadležni za organiziranje i nadzor izvršavanja rada za opće dobro, prema mjestu prebivališta ili boravišta osobe uključene u probaciju.

Na kraju 2024. godine probacijska služba imala je imala na raspolaganju 1.440 pravnih osoba u kojima je moguće izvršavati rad za opće dobro.

Tijekom 2024. godine, osuđenici su izvršavali rad za opće dobro u bolnicama, ustanovama za psihički bolesne osobe, domovima za starije i nemoćne, centrima za odgoj i obrazovanje, centrima za rehabilitaciju, gradskim i općinskim društvima Hrvatskog Crvenog križa, Caritasu, školama, vrtićima, muzejima, knjižnicama, društvima i udrugama koje se bave zaštitom životinja, raznim humanitarnim udrugama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim vatrogasnim postrojbama, sportskim klubovima, poduzećima koja se bave komunalnim djelatnostima, tijelima javne vlasti i dr. Pri planiranju izvršavanja rada za opće dobro i upućivanja osoba uključenih u probaciju na izvršavanje rada za opće dobro uzima se u obzir više relevantnih okolnosti kao što su vrsta kaznenog djela, rizik koje počinitelj može predstavljati za druge, radne vještine i sposobnosti počinitelja i druge relevantne okolnosti koje mogu utjecati na samo izvršavanje rada za opće dobro.

Rad za opće dobro u 2024. godini najčešće je izrican za kaznena djela protiv imovine (krađa, teška krađa, otuđenje tuđe stvari), za kaznena djela protiv osobne slobode (prijetnja), te za kaznena djela protiv javnog reda (protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj; počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja;).

Graf 2. Vrste i postotak kaznenih djela zbog kojih je izrican rad za opće dobro u 2024. g.

Uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama i/ili zaštitnim nadzorom

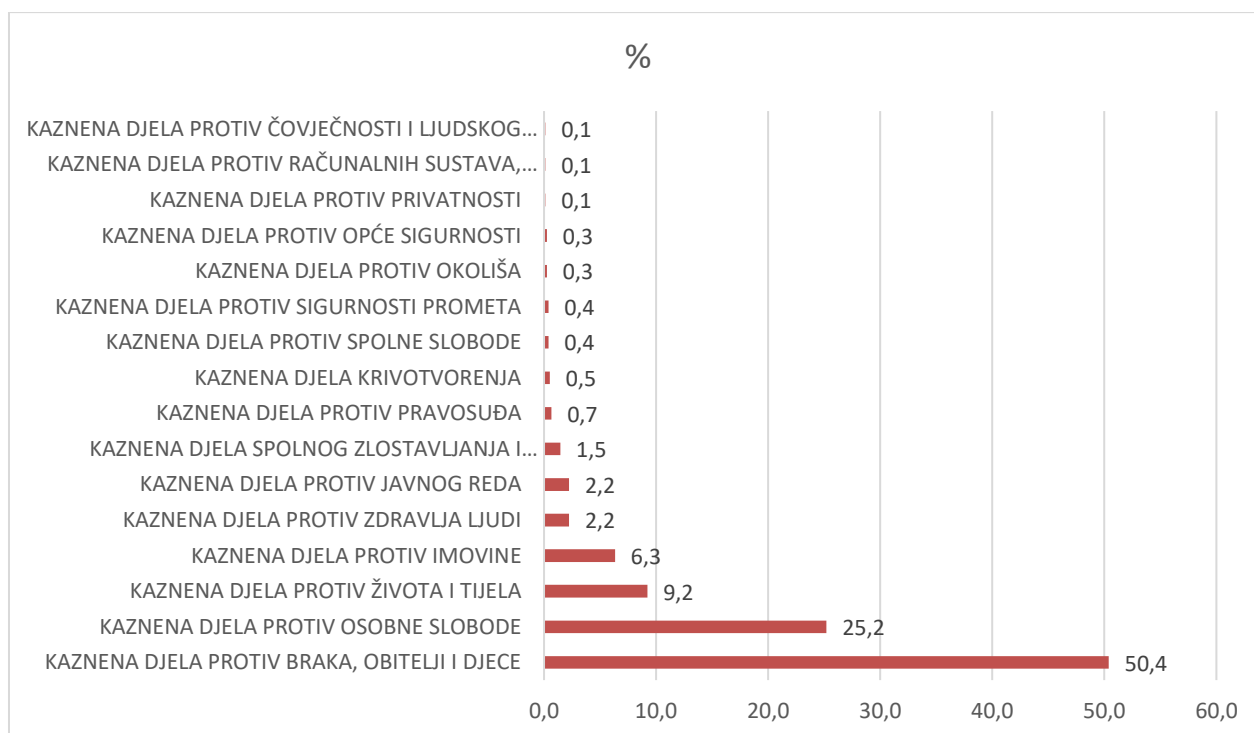
U 2024. godini probacijski uredi zaprimili su 599 novih predmeta uvjetne osude uz koju se najčešće primjenjuje sigurnosna mjera ili posebna obveza, a u manjoj mjeri (11,2 % slučajeva) je izrečen i/ili zaštitni nadzor. Predmeti uvjetne osude sa sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama i/ili zaštitnim nadzorom imaju udio od 17,5 % u ukupnom broju zaprimljenih predmeta u 2024. godini.

Najveći broj ove vrste predmeta zaprimili su Probacijski ured Zagreb I - 131 predmet, Probacijski ured Zagreb II - 79 predmeta, te Probacijski ured Split – 75 predmeta.

Tablica 8. Broj predmeta uvjetne osude sa sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama i/ili zaštitnim nadzorom, zaprimljenih u 2024.g., po uredima

Probacijski ured	zaprimljeno u 2024.
Probacijski ured Bjelovar	36
Probacijski ured Dubrovnik	13
Probacijski ured Gospić	11
Probacijski ured Osijek	53
Probacijski ured Požega	35
Probacijski ured Pula	22
Probacijski ured Rijeka	22
Probacijski ured Sisak	9
Probacijski ured Split	75
Probacijski ured Varaždin	40
Probacijski ured Vukovar	30
Probacijski ured Zadar	43
Probacijski ured Zagreb I	131
Probacijski ured Zagreb II	79
Ukupno	599

Graf 3. Vrste i udio kaznenih djela u predmetima uvjetne osude sa sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom i/ili zaštitnim nadzorom, zaprimljenih u 2024. godini.

Sigurnosne mjere

Sud može počinitelju, između ostalog, uz rad za opće, uvjetnu osudu, djelomično uvjetnu osudu i novčanu kaznu, izreći i sigurnosne mjere: obvezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti i obvezan psihosocijalni tretman koje nadzire probacijska služba.

Tijekom 2024. godine probacijska služba je zaprimila 631 novu sudsku presudu s izrečenim sigurnosnim mjerama. Najviše je bilo izrečeno sigurnosnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti (51,5 %), zatim sigurnosnih mjera obveznog psihijatrijskog liječenja (22,3 %), te sigurnosnih mjera obveznog psihosocijalnog tretmana otklanjanja nasilničkog ponašanja (19,7%).

Tablica 9. Vrsta i broj sigurnosnih mjera izrečenih uz probacijske sankcije kod novih predmeta u 2024. godini

Sigurnosna mjera	Broj
čl. 68. (KZ) - obvezno psihijatrijsko liječenje	141
čl. 69. (KZ) - obvezno liječenje od ovisnosti	325
čl. 70. (KZ) - obvezan psihosocijalni tretman	124
čl. 73. (KZ) - zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhođenja	38
čl. 74. (KZ) - udaljenje iz zajedničkog kućanstva	3
Ukupno	631

Posebne obveze

Počinitelju kaznenog djela sud može izreći i posebnu obvezu uz uvjetnu osudu, djelomično uvjetnu osudu i uz uvjetni otpust. Tijekom 2024. godine probacijska služba zaprimila je 527 presuda/rješenja kojima su izrečene 602 posebne obveze. Najviše posebnih obveza izricano je uz uvjetni otpust (redovito javljanje nadležnom tijelu za probaciju, N=283) i uz uvjetnu osudu s posebnim obvezama (ispunjavanje obveze uzdržavanja uz stručnu pomoć nadležnog tijela za probaciju, N=163).

Tablica 10. Vrsta i broj posebnih obveza izrečenih uz uvjetnu osudu, djelomičnu uvjetnu osudu i uvjetni otpust u 2024. godini

Posebna obveza	Broj
čl. 62. st. 1. t. 1. (KZ) - popravak štete počinjene kaznenim djelom	47
čl. 62. st. 1. t. 2. (KZ) - uplata određene svote novca u korist javne ustanove, humanitarne ili karitativne svrhe, odnosno u fond za naknadu štete žrtvama kaznenih djela	2
čl. 62. st. 2. t. 2. (KZ) - zaposlenje koje odgovara njegovoj stručnoj spremi ili razini obrazovanja, osposobljenosti i stvarnim mogućnostima obavljanja radnih zadataka, koje mu savjetuje i omogući nadležno tijelo za probaciju	3
čl. 62. st. 2. t. 4. (KZ) - liječenje ili nastavak liječenja koje je nužno radi otklanjanja zdravstvenih smetnji koje mogu poticajno djelovati za počinjenje novog kaznenog djela uz stručnu pomoć nadležnog tijela za probaciju	50
čl. 62. st. 2. t. 5. (KZ) - odvikavanje od ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugih vrsta ovisnosti u terapijskoj zajednici uz stručnu pomoć nadležnog tijela za probaciju	38
čl. 62. st. 2. t. 7. (KZ) - zabrana druženja s određenom osobom ili grupom osoba koje bi ga mogle navesti da počinji kazneno djelo, zabranu zapošljavanja, podučavanja ili smještaja tih osoba	1
čl. 62. st. 2. t. 8. (KZ) - zabrana napuštanja doma u određenom razdoblju tijekom dana	4
čl. 62. st. 2. t. 9. (KZ) - zabrana nošenja, posjedovanja i povjeravanja na čuvanje drugoj osobi oružja i drugih predmeta koji bi ga mogli navesti na počinjenje kaznenog djela	1
čl. 62. st. 2. t.10. (KZ) - ispunjavanje obveze uzdržavanja uz stručnu pomoć nadležnog tijela za probaciju	163
čl. 62. st. 2. t.11. (KZ) - redovito javljanje nadležnom tijelu za probaciju, centru za socijalnu skrb, sudu, policijskoj upravi ili drugom nadležnom tijelu	283
čl. 62. st. 2. t.12. (KZ) - druge obveze koje su primjerene s obzirom na počinjeno kazneno djelo	5
čl.62. st. 2. t.11. (KZ 125/11) - zabrana uznemiravanja ili uhođenja žrtve ili neke druge osobe	1
čl.62. st. 2. t.14. (KZ 125/11) - ispunjavanje obveze uzdržavanja ili drugih obveza kad to zakon za određeno kazneno djelo propisuje	1
čl.62. st. 2. t.15. (KZ 125/11) - redovito javljanje službi za probaciju, zavodu za socijalnu skrb u županiji, sudu, policijskoj upravi ili drugom nadležnom tijelu	3
Ukupno	602

Uvjetni otpust

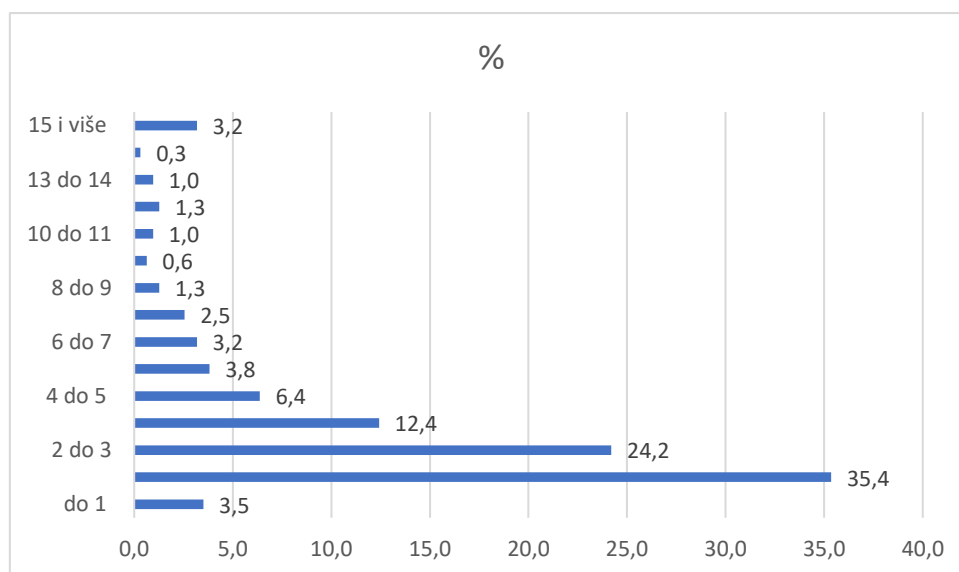
Tijekom 2024. godine zaprimljeno je ukupno 314 predmeta koji se odnose na nadzor uvjetnog otpusta, a što čini 9,2 % svih novo zaprimljenih predmeta u 2024. godini.

Tablica 11. Broj uvjetno otpuštenih osuđenika tijekom 2024.g.

Naziv probacijskog ureda	Broj predmeta	%
Probacijski ured Bjelovar	15	4,8
Probacijski ured Dubrovnik	5	1,6
Probacijski ured Gospić	15	4,8
Probacijski ured Osijek	24	7,6
Probacijski ured Požega	19	6,1
Probacijski ured Pula	9	2,9
Probacijski ured Rijeka	16	5,1
Probacijski ured Sisak	12	3,8
Probacijski ured Split	26	8,3
Probacijski ured Varaždin	41	13,1
Probacijski ured Vukovar	15	4,8
Probacijski ured Zadar	28	8,9
Probacijski ured Zagreb I	55	17,5
Probacijski ured Zagreb II	34	10,8
Ukupno	314	100,0

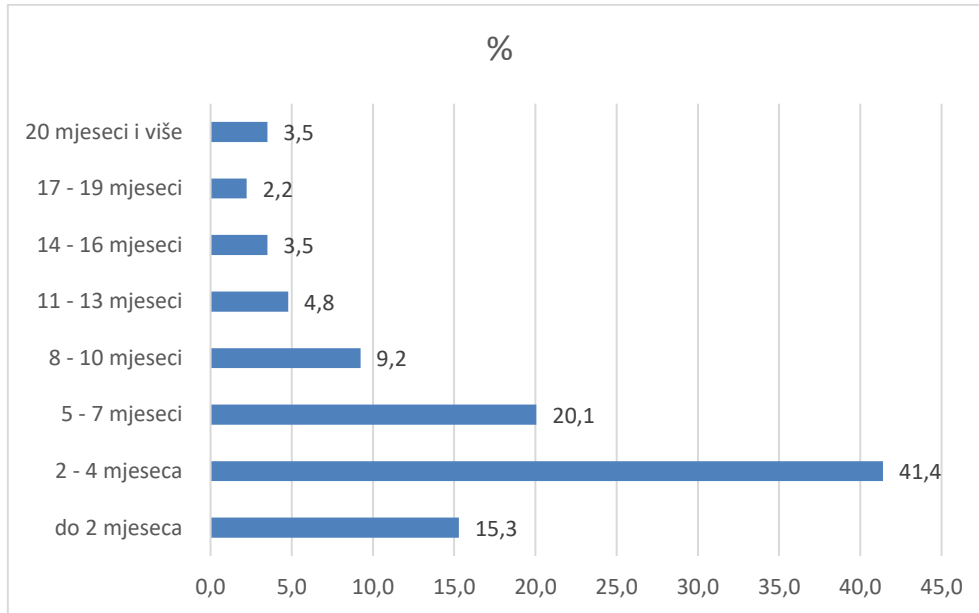
Najveći broj uvjetno otpuštenih osuđenika bilo je na području nadležnosti Probacijskog ureda Zagreb I - 55 predmeta, te Probacijskog ureda Varaždin – 41 predmet.

Graf 4. Duljina zatvorske kazne uvjetno otpuštenih u 2024. godini

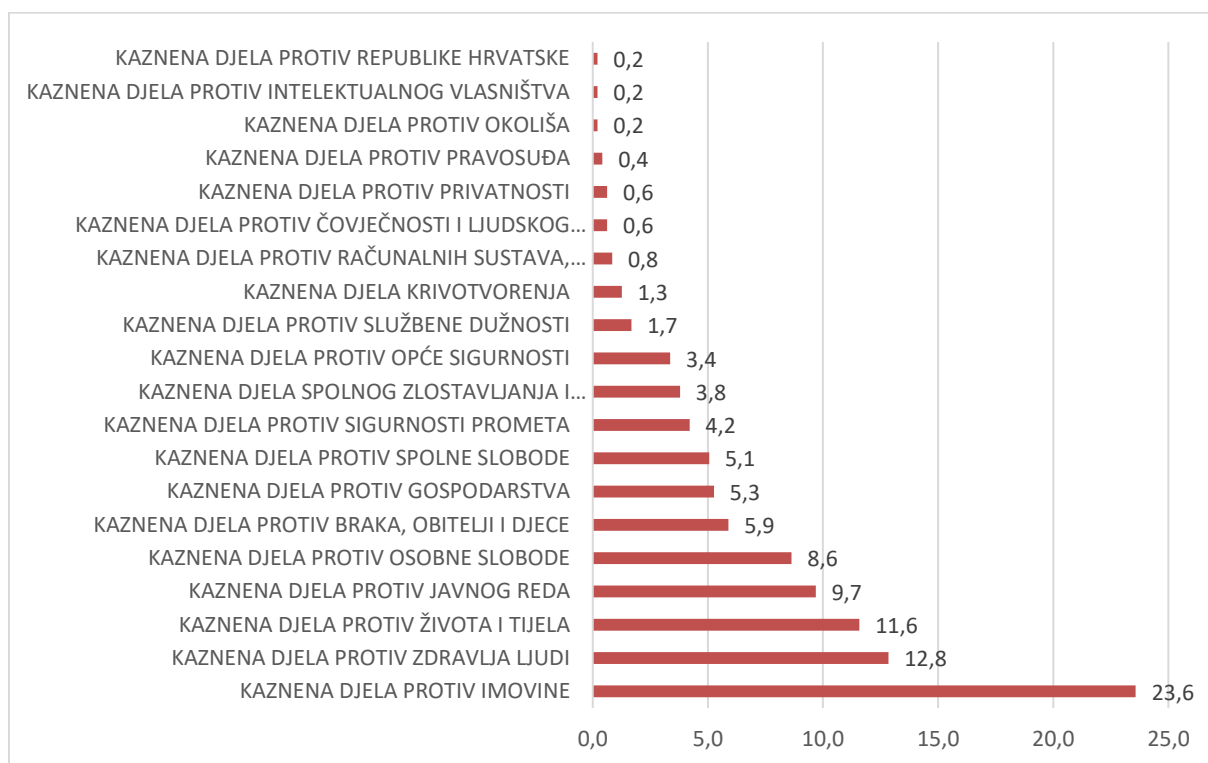
Više od trećine uvjetno otpuštenih osuđenika (35,4 %) tijekom 2024. godine ima izrečenu kaznu zatvora od 1 do 2 godine, 3,5 % do 1 godine, a 36,6% od 2 do 4 godine.

Graf 5. Trajanje uvjetnog otpusta (2024.g.)

Od ukupnog broja uvjetno otpuštenih osuđenika tijekom 2024. godine, 76,8 % osuđenika ima izrečen uvjetni otpust u trajanju do 7 mjeseci.

Graf 6. Udio (%) predmeta uvjetnog otpusta prema kategorijama kaznenih djela u 2024.g..

Najveći broj predmeta (23,6 %) uvjetnog otpusta odnosi se na nadzor osuđenika koji su zatvorsku kaznu služili zbog počinjenja kaznenih djela protiv imovine (teška krađa, krađa), potom na počinitelje kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (zlouporaba opojnih droga) - 12,8%, te na počinitelje kaznenih djela protiv života i tijela (teška tjelesna ozljeda, ubojstvo) - 11,6%.

Djelomična uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom i/ili zaštitnim nadzorom i/ili posebnim obvezama

Djelomična uvjetna osuda sastoji se od neuvjetovanog dijela kazne koju je osuđenik je obavezan izdržavati u zatvoru, te uvjetovanog dijela koji se odnosi na preostali dio kazne koji osuđenik izvršava na slobodi. Neuvjetovani dio kazne zatvora mora iznositi najmanje šest mjeseci, a najviše jednu polovinu izrečene kazne.

Tablica 12. Broj predmeta s izrečenim djelomičnim uvjetnim osudama sa sigurnosnom mjerom i/ili zaštitnim nadzorom i/ili posebnim obvezama, zaprimljenih u 2024.g., po uredima

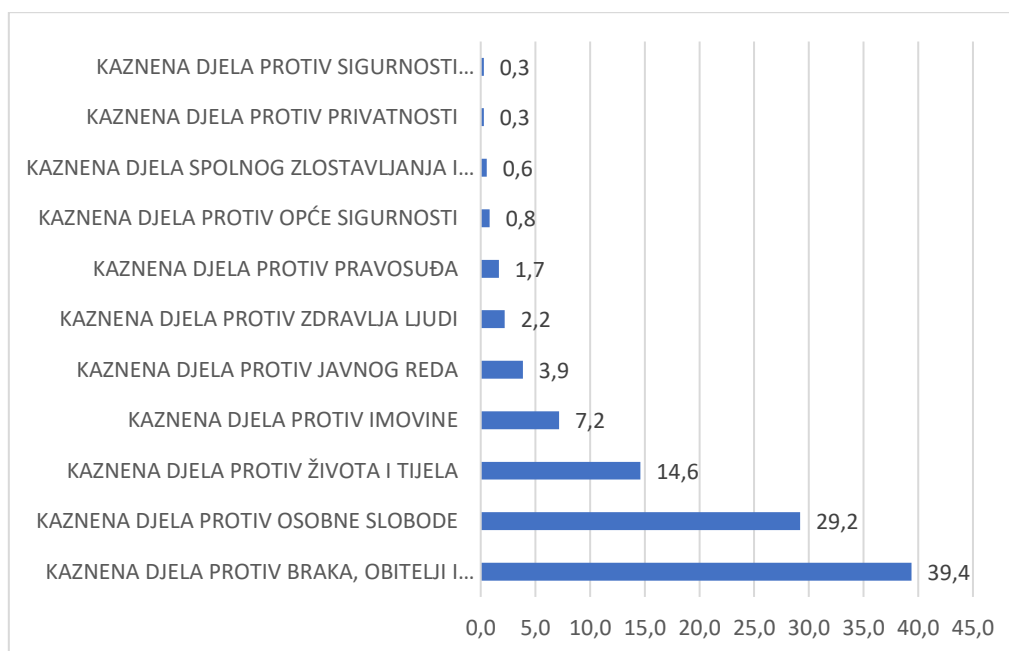
Probacijski ured	zaprimljeno u 2024.
Probacijski ured Bjelovar	10
Probacijski ured Dubrovnik	2
Probacijski ured Gospić	4
Probacijski ured Osijek	18
Probacijski ured Požega	3
Probacijski ured Pula	12
Probacijski ured Rijeka	1
Probacijski ured Sisak	4
Probacijski ured Split	23
Probacijski ured Varaždin	34
Probacijski ured Vukovar	12
Probacijski ured Zadar	17
Probacijski ured Zagreb I	35
Probacijski ured Zagreb II	25
Ukupno	200

U 2024. godini probacijski uredi zaprimili su 200 novih predmeta djelomično uvjetne osude, što je u udio od 5,9 % u ukupnom broju zaprimljenih predmeta.

Najveći broj ove vrste predmeta imali su Probacijski ured Zagreb I (35 predmeta) i Probacijski ured Varaždin I (34 predmeta).

Djelomična uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom i/ili zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom najčešće se izriče za kaznena djela protiv braka, obitelji i djece (nasilje u obitelji, povreda djetetovih prava) - u 39,4% slučajeva, zatim za kaznena djela protiv osobne slobode (prijetnja) - 29,2 %, te za kaznena djela protiv života i tijela - 14,6 % (tjelesna ozljeda).

Graf 7. Vrste i udio kaznenih djela u predmetima djelomično uvjetne osude sa sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom i/ili zaštitnim nadzorom zaprimljenim u 2024. godini

Pogodnosti izlaska

U svrhu smanjivanja negativnih učinaka zatvaranja i poticanja u ostvarivanju programa izvršavanja kazne zatvora, zatvorenicima se mogu odobriti određene pogodnosti koje se sastoje od ublažavanja uvjeta unutar kaznionice/zatvora i češćih dodira s vanjskim svijetom. Probacijski ured nadzire pogodnosti izlaska kada je rješenjem određen takav nadzor, a ukoliko zatvorenik tijekom korištenja pogodnosti ne ispunjava obveze utvrđene rješenjem o korištenju pogodnosti, probacijski ured o tome izvještava kaznionicu/zatvor.

Tijekom 2024. godine probacijska služba je zaprimila 109 predmeta nadzora zatvorenika tijekom korištenja pogodnosti izlaska što je 3,2% od ukupnog broja predmeta zaprimljenih u 2024. godini.

Obveze u prethodnom postupku

Državni odvjetnik može, rješenjem uvjetno odgoditi ili odustati od kaznenog progona, ako počinitelj preuzme određene mu obveze, premda postoji osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti i za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina. Kazneni postupak može prekinuti i sudac pojedinac, ako državni odvjetnik izjavi da uvjetno odustaje od optužbe. Po primitku pravomoćnog rješenja, probacijska služba organizira i nadzire izvršavanje obveze, te izvještava državnog odvjetnika ili suca pojedinca vezano uz njeno izvršenje.

Tijekom 2024. godine probacijski uredi su zaprimili 107 rješenja državnog odvjetnika kojima je određeno izvršavanje jedne ili više obveza u postupku odlučivanja o kaznenom progona. Radi se o slijedećim obvezama:

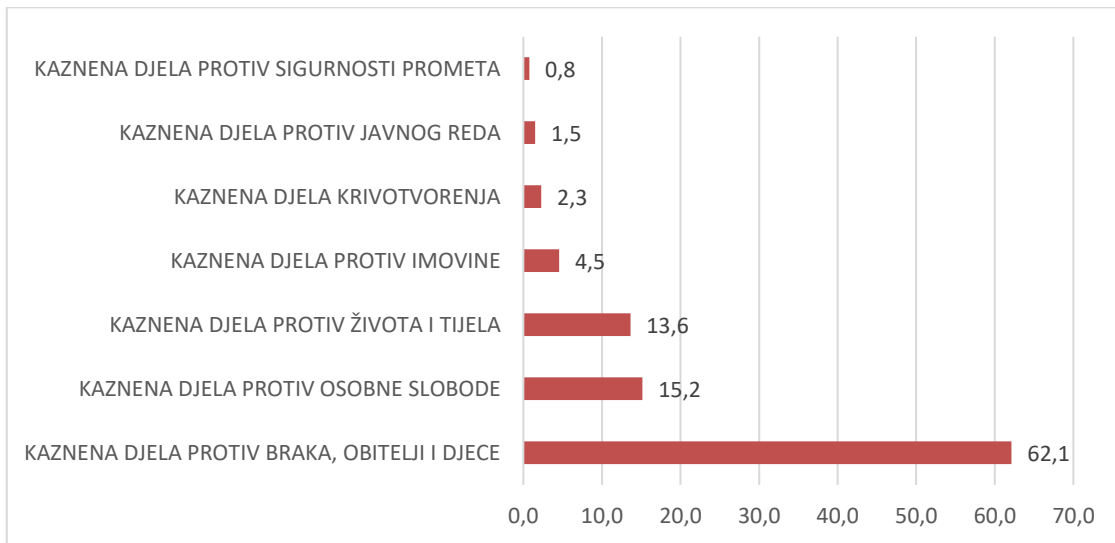
- izvršenje kakve činidbe u svrhu popravljivanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom
- uplata određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe
- isplata dospelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza
- obavljanje rada za opće dobro na slobodi
- podvrgavanje liječenju ili odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima
- podvrgavanje psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja bez napuštanja obiteljske zajednice ili uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije.

Tablica 13. Vrsta i broj obveza izrečenih u prethodnom postupku u 2024. godini

Obveze po rješenju državnog odvjetnika	BROJ
čl. 206.d st. 1. t. 1. (ZKP) - izvršenje kakve činidbe u svrhu popravljivanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom	37
čl. 206.d st. 1. t. 2. (ZKP) - uplata određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe	6
čl. 206.d st. 1. t. 5. (ZKP) - podvrgavanje liječenju ili odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima	11
čl. 206.d st. 1. t. 3 (ZKP) - isplata dospelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza	6
čl. 206.d st. 1. t. 6. (ZKP) - podvrgavanje psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja bez napuštanja obiteljske zajednice ili uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije	26
UKUPNO	86

Najčešće se radilo o obvezi izvršenja kakve činidbe u svrhu popravljivanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom (43 %), te obvezi podvrgavanja psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja (30,2 %).

Graf 8. Vrste i postotak kaznenih djela u predmetima izvršavanja obveza u prethodnom postupku, zaprimljenim u 2024. godini

Prekid izvršavanja kazne zatvora

Prekid izvršavanja kazne zatvora podrazumijeva privremeno otpuštanje zatvorenika iz kaznionice odnosno zatvora, a koji ima svrhu zaštititi zatvorenika od trajnih šteta koje bi mogle proizići iz izvršavanja kazne zatvora. Prekid se može odobriti iz različitih razloga kao što su bolest za koju nema uvjeta za liječenje u zatvorskom sustavu, obiteljski razlozi (npr. smrt ili bolest člana obitelji zbog koje zatvorenik postaje jedini obvezni uzdržavatelj malodobne djece) te obavljanje ili dovršetak neodgodivih sezonskih radova (a obitelji nema druge radno sposobne osobe).

Kod nadzora prekida izvršavanja kazne zatvora probacijska služba postupuje ovisno o razlozima zbog kojih je prekid odobren, a suca izvršenja izvještava ako osuđenik zlorabi prekid ili su prestali razlozi zbog kojih je prekid odobren.

Tijekom 2024. godine probacijska služba je zaprimila 47 predmeta nadzora zatvorenika tijekom korištenja prekida izvršavanja kazne zatvora.

AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU U 2024. g.

Tijekom 2024. godine realiziran je veliki broj projektnih aktivnosti u okviru dva projekta financirana sredstvima Norveškog financijskog mehanizma 2014.-2021. kojima su stvoreni preduvjeti za bolji i kvalitetniji rad probacijske službe, te povećana prepoznatljivost probacijske službe. U travnju 2024. je završila je provedba Projekta „Jačanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz unaprjeđenje kapaciteta probacijske službe“ u okviru kojeg su provedene slijedeće aktivnosti: okrugli stolovi s temama vezanim za primjenu elektroničkog nadzora, job shadowing šest hrvatskih probacijskih službenika u Sloveniji, uređenje Probacijskog ureda Zagreb II kako bi se osigurali adekvatniji radni uvjeti za službenike tog ureda, izrada sustava procijene za počinitelje kaznenih djela seksualne prirode i validacija Sustava procjene počinitelja kaznenih djela, te završna konferencija na kojoj su prezentirani rezultati projekta.

U okviru projekta pod nazivom „Jačanje kapaciteta i vidljivosti zatvorskog sustava i probacije“ u rujnu i studenom 2024. godine, u Trogiru i Zadru, provedena je edukacija „Osnovne tretmanske vještine“ za ukupno 42 probacijska službenika, iz Hrvatske i Norveške. Edukacija je obuhvaćala niz tema prilagođenih profesionalnim potrebama probacijskih službenika: kognitivno-bihevioralne intervencije, motivacijsko intervjuiranje, prosocijalno modeliranje, rješavanje problema i izgradnju snažnog radnog saveza.

U okviru istog projekta Uprava za zatvorski sustav i probaciju Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 20. rujna 2024. godine organizirala je u Gospiću utrku Yellow Ribbon Run pod nazivom: „Trčimo za društvo i učimo za slobodu“. Cilj ove utrke bio je osvijestiti važnost učinkovitije borbe protiv stereotipa i predrasuda koje postoje na svim razinama društva, ali i podići svijest o važnosti rehabilitacije zatvorenika, bivših zatvorenika i osuđenika uključenih u probaciju. Uz to, ovom utrkom, zatvorski i probacijski sustav želio je dodatno skrenuti pozornost široj javnosti na značajan posao unaprjeđenja sigurnosti društva koji svakodnevno obavljaju službenici oba sustava. U utrci su sudjelovali zatvorenici, članovi njihovih obitelji, službenici zatvorskog sustava i probacije, predstavnici pravosudnih institucija, policije, lokalne zajednice i socijalnih ustanova.

Tijekom 2024. godine Sektor za probaciju je zatražio i dobio potporu iz programa Erasmus+ za provedbu dva projekta:

1. Projekt „Vidljivo rehabilitiran“ u okviru kojeg će se organizirati job shadowing u Francuskoj i u Španjolskoj, za ukupno 10 probacijskih službenika. Kroz ove aktivnosti će se hrvatski probacijski službenici upoznati s probacijskim praksama u navedenim državama, a vezano uz rad s počiniteljima kaznenih djela seksualne prirode i s počiniteljima rodno uvjetovanog nasilja.
2. Projekt „Virtualna realnost - alat u tretmanu počinitelja kaznenih djela i edukaciji probacijskih službenika“ u okviru kojeg će se sa Rumunjskim i Njemačkim partnerima osmišljavati sadržaji virtualne realnosti prikladni za tretmanski rad s osuđenicima i edukaciju probacijskih službenika.

Pilot-projekt: „Priprema zatvorenika za uvjetni otpust u suradnji zatvorskog sustava i probacijske službe“ koji uključuje zajedničke grupne i individualne pripreme zatvorenika za uvjetni otpust već nekoliko godina se provodi u Kaznionici u Lepoglavi, te u Zatvorima u Zagrebu, Bjelovaru i Varaždinu, uz uključenost Probacijskih ureda Zagreb I, Zagreb II, Bjelovar i Varaždin, u listopadu 2024. proširio se na Kaznionicu u Lipovici-Popovači i Probacijski ured u Sisku.

Obzirom da u probacijskoj praksi izvršavanja uvjetnih otpusta posljednjih godina dominiraju uvjetni otpusti s posebnom obvezom javljanja u probacijski ured kraćeg trajanja, pri tom uzimajući u obzir i rezultate istraživanja koji pokazuju da je rizik za kriminalni povratak najveći tijekom prvih mjeseci otpusta iz zatvora, tijekom 2024. godine osmišljen je program „Kratki uvjetni otpust – KUO“ prikladan za uvjetne otpuste do tri mjeseca. Radi se o programu koji odgovara na niz izazova u adaptaciji otpuštenih zatvorenika na život na slobodi. Navedeni program probacijski službenici počeli su primjenjivati od početka listopada 2024. godine.

U svrhu unaprijeđena izvršavanja rada za opće dobro, stjecanja dodatnih informacija o djelatnosti i poslovima pravnih osoba kroz neposredan uvid na terenu, nadzor postupanja i vođenja dokumentacije te jačanje suradnje, tijekom 2024. godine predstavnici Središnjeg ureda za probaciju započeli su novi ciklus nadzora pravnih osoba s kojima probacijska služba surađuje u gradu Zagrebu, te Zagrebačkoj i Varaždinskoj županiji, a koji će se nastaviti i kroz 2025. godinu.

U okviru suradnje sa Studijskim centrom socijalnog rada i Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, Sveučilišta u Zagrebu, kao i prethodnih godina, tijekom 2024. godine realizirana je praksa studenata diplomskog studija socijalnog rada i diplomskog studija socijalne pedagogije, u probacijskim uredima.

SURADNJA S DIONICIMA PROBACIJSKE SLUŽBE

Kvalitetno i učinkovito obavljanje probacijskih poslova bilo bi nemoguće bez niza partnera s kojima probacijska služba surađuje u zajednici.

Sudovi, državno odvjetništvo i suci izvršenja probacijskoj službi nalažu obavljanje poslova za koje je probacijskoj službi zakonskim propisima dana nadležnost. Ujedno prate način obavljanja probacijskih poslova.

Važno je imati u vidu da je zadaća probacijske službe dvojaka – s jedne strane probacijska služba radi na rehabilitaciji i resocijalizaciji počinitelja kaznenih djela, dok s druge strane pomaže u zaštiti zajednice od kriminalnog ponašanja.

U dijelu zaštite zajednice probacijska služba vrlo tijesno surađuje sa policijskim službenicima **Ministarstva unutarnjih poslova**, prvenstveno pravovremenom razmjenom informacija, a potom i kroz druge oblike zajedničkog rada. Prevencija i suzbijanje kriminaliteta vrlo su zahtjevne zadaće, koje stoga podrazumijevaju i nužnost suradnje probacijske službe i policije, s obzirom da u određenoj mjeri ove dvije službe dijele odgovornost za sigurnost u zajednici. Ta suradnja u velikoj se mjeri temelji na Protokolu o suradnji Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije/Sektora za probaciju i Ministarstva unutarnjih poslova, a u okviru koje je ključna pravodobna razmjena informacija o visokorizičnim počiniteljima kaznenih djela, počiniteljima kod kojih postoji sumnja na počinjenje novog kaznenog djela, ili kada postoje podaci o mogućoj ugroženosti ranije žrtve kaznenog djela ili zajednice u cjelini. Također policija je upoznata sa pojedinačnim programima postupanja kada se osoba uključuje u probaciju radi provođenja zaštitnog nadzora i posebnih obveza. Policija je ujedno jedan od ključnih partnera u okviru Pilot projekta „Poslijepenalna zaštita – zaštita zatvorenika i zajednice“. Stoga je neupitna važnost stalne i dosljedne suradnje kao jedne od ključnih preduvjeta za učinkovitije postupanje unutar zakonom propisanih nadležnosti i ostvarenje zajedničkih ciljeva obje službe.

Suradnja probacijske službe i **zatvorskog sustava** je izuzetno značajna, a naročito s obzirom na nadzor uvjetnog otpusta koji probacijska služba obavlja po izlasku zatvorenika iz kaznionice odnosno zatvora. Također, probacijska služba na zahtjev dostavlja izvješća zatvoru/kaznionici vezano uz donošenje odluka kod odobravanja pogodnosti izlaska zatvorenika.

Vezano uz reintegraciju i resocijalizaciju počinitelja kaznenih djela, probacijska služba surađuje s cijelim nizom različitih vladinih i nevladinih organizacija koje mogu pomoći u prevladavanju poteškoća koje počinitelj kaznenog djela eventualno ima (psihički poremećaji, razni oblici ovisnosti, nasilničko ponašanje). Također, u svrhu prestanka činjenja kaznenih djela, počinitelje se uključuje i u obrazovne programe, programe prekvalifikacije i slično, te je u tom smjeru nužna suradnja i sa **zavodom za zapošljavanje** i različitim **obrazovnim ustanovama**.

U okviru obavljanja probacijskih poslova, probacijska služba dolazi u dodir i sa žrtvama kaznenih djela, pri čemu se žrtvama pristupa vrlo pažljivo i obzirno. Radi osiguravanja

adekvatnog pristupa i poštivanja prava žrtava, probacijska služba ostvaruje kontinuiranu suradnju sa **Službom za podršku žrtvama i svjedocima**, kao i s zavodima za socijalni rad, kada su žrtve kaznenih djela maloljetne. **Zavodi za socijalni rad** nezaobilazan su partner probacijske službe u radu s počiniteljima kaznenih djela kod kojih su potrebne usluge iz domene sustava socijalne skrbi.

Jedan je od važnih poslova probacijske službe izvršavanje rada za opće dobro na slobodi, koji se dijelom izvršava u **državnim institucijama**, ali velikim dijelom i u okviru **nevladinih organizacija**. Aktualno na ovaj način probacijska služba surađuje sa preko 1440 pravnih osoba. Na taj način osigurava se višestruka korist – za počinitelja, za pravnu osobu, ali i za zajednicu u cjelini. Počinitelj stječe nove uvide, navike i vještine, a ponekad na ovaj način nađe i posao. Pravna osoba i društvena zajednica imaju neposrednu korist od njegovog besplatnog rada, a bez štetna i dodatnih troškova koji bi nastupili u slučaju zatvorske kazne.

U svrhu evaluacije i unaprjeđivanja obavljanja probacijskih poslova, probacijska služba surađuje i s **akademsom zajednicom**, naročito s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom i Studijskim centrom socijalnog rada.

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Probacijski sustav financirao se iz Državnog proračuna unutar financijskog plana Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

Detaljni prikaz planiranih i utrošenih sredstava prikazan je u Tablici 14.

Tablica 14. Prikaz planiranih i utrošenih sredstava tijekom 2024. godine

A630079	SUSTAV ZA PROBACIJU U RH	595.230	529.649,76	65.580,24	88,98
11	Opći prihodi i primici	525.230	517.197,55	8.032,45	98,47
32	Materijalni rashodi	525.230	517.197,55	8.032,45	98,47
321	Naknade troškova zaposlenima	15.930	13.023,01	2.906,99	81,75
3211	Službena putovanja	14.600	11.057,16	3.542,84	75,73
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	1.330	1.965,85	-635,85	147,81
322	Rashodi za materijal i energiju	98.300	74.849,95	23.450,05	76,14
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	15.000	15.836,10	-836,10	105,57
3223	Energija	82.000	53.418,59	28.581,41	65,14
3225	Sitni inventar i autogume	1.300	5.595,26	-4.295,26	430,40
323	Rashodi za usluge	410.000	428.842,81	18.842,81	104,60
3231	Usluge telefona, interneta, pošte i prijevoza	500	244,38	255,62	48,88
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	17.000	12.850,33	4.149,67	75,59
3233	Usluge promidžbe i informiranja	500		500,00	0
3234	Komunalne usluge	35.000	27.712,02	7.287,98	79,18
3235	Zakupnine i najamnine	86.500	91.836,56	-5.336,56	106,17
3239	Ostale usluge	270.500	296.199,52	25.699,52	109,50
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	1.000	481,78	518,22	48,18
3292	Premije osiguranja	500	298,27	201,73	59,65
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	500	183,51	316,49	36,70
52	Ostale pomoći	70.000	12.452,21	57.547,79	17,79
32	Materijalni rashodi	70.000	12.452,21	57.547,79	17,79
321	Naknade troškova zaposlenima	33.500	5.689,41	27.810,59	16,98
3211	Službena putovanja	13.000	3.689,41	9.310,59	28,38
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	20.500	2.000,00	18.500,00	9,76
323	Rashodi za usluge	25.000	6.762,80	18.237,20	27,05
3233	Usluge promidžbe i informiranja	1.000		1.000,00	0
3237	Intelektualne i osobne usluge	24.000	6.762,80	17.237,20	28,18
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	11.500		11.500,00	0
3293	Reprezentacija	500		500,00	0
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	11.000		11.000,00	0
K630068	UREĐENJE I OPREMANJE UREDA ZA PROBACIJU	3.700	193,38	3.506,62	5,23
11	Opći prihodi i primici	3.700	193,38	3.506,62	5,23
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.200	193,38	2.006,62	8,79
422	Postrojenja i oprema	2.200	193,38	2.006,62	8,79
4221	Uredska oprema i namještaj	1.000	0,00	1.000,00	0,00
4222	Komunikacijska oprema	200	193,38	6,62	96,69
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	1.000		1.000,00	0
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.500		1.500,00	0
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	1.500		1.500,00	0
4511	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	1.500		1.500,00	0